Utgiftsområde 15

Studiestöd

Utgiftsområde 15 – Studiestöd

Innehållsförteckning

1 Förslag till riksdagsbeslut ... 3

2 Utgiftsområde 15 Studiestöd ... 5
2.1 Principer för utformningen av denna proposition ... 5
2.2 Utgiftsområdets omfattning ... 6
2.3 Utgiftsutveckling ... 6
2.4 Mål för utgiftsområdet ... 7
2.5 Kort beskrivning av studiestödet ... 7
2.6 Kort beskrivning av lånesystemet ... 9
2.7 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder ... 10
2.8 Resultatredovisning ... 11
2.8.1 Studiestödets rekryterande effekt ... 12
2.8.2 Studiestödets effekt på samhällsekonomin ... 17
2.9 Budgetförslag ... 20
2.9.1 1:1 Studiehjälp ... 20
2.9.2 1:2 Studiemedel ... 22
2.9.3 1:3 Omställningsstudiestöd ... 23
2.9.4 1:4 Statens utgifter för räntor på studielån ... 24
2.9.5 1:5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk ... 25
2.9.6 1:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål ... 25
2.9.7 1:7 Centrala studiestödsnämnden ... 27
2.9.8 1:8 Överklagandenämnden för studiestöd ... 28
2.9.9 Lån i Riksgäldskontoret ... 28

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2027 ta upp lån i Riksgäldskontoret för studielån som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 338 000 000 000 kronor (avsnitt 2.9.9).
2. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2027 inom utgiftsområde 15 Studiestöd enligt tabell 1.1.
3. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2027 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	
1:1 Studiehjälp	4 563 197
1:2 Studiemedel	19 579 363
1:3 Omställningsstudiestöd	7 881 001
1:4 Statens utgifter för räntor på studielån	2 871 361
1:5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk	63 150
1:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål	27 000
1:7 Centrala studiestödsnämnden	1 183 742
1:8 Överklagandenämnden för studiestöd	20 060
Summa anslag inom utgiftsområdet	**36 188 874**

Tabell 1.2 Beställningsbemyndiganden

Tusental kronor

Anslag	Beställningsbemyndigande	Tidsperiod
1:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål	4 000	2028
Summa beställningsbemyndiganden inom utgiftsområdet	**4 000**	

2 Utgiftsområde 15 Studiestöd

2.1 Principer för utformningen av denna proposition

Vid utformningen av denna proposition har särskilda principer tillämpats med anledning av att den har beslutats av en övergångsregering. Bakgrunden till principerna redovisas närmare i finansplanen (Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.1).

Förslagen i denna proposition utgår från den budget som riksdagen har beslutat för 2026 efter förslag i budgetpropositionen för 2026. Beslutade ändringar i statens budget för 2026 har inte beaktats. Följande generella justeringar har gjorts för utgiftsområdena.

- Anslag som används för förvaltnings- och investeringsändamål har pris- och löneomräknats på sedvanligt sätt. Anslag som avser regelstyrda transfereringssystem har justerats utifrån ändrad makroekonomisk utveckling liksom ändrade volymer (t.ex. antal personer som omfattas).
- Anslag har justerats till följd av beslutade lagar och förordningar, internationella avtal, civilrättsligt bindande avtal eller EU-rättsakter.
- Anslag har justerats med anledning av att riksdagen beslutat om flyttar av ändamål och verksamheter mellan utgiftsområden.
- Anslag har justerats om det krävts för att nödvändiga samhällsfunktioner ska kunna upprätthållas.
- Uppenbart tillfälliga satsningar från tidigare budgetår som upphör vid utgången av 2026 har inte förlängts.
- Lagförslag som är politiskt okontroversiella och som inte kan genomföras under pågående budgetår, har inkluderats i de fall det råder politisk samsyn om förslagen.

De sedvanliga finansieringsprinciper som används vid beredningen av regeringens budgetförslag har tillämpats i enlighet med det finanspolitiska ramverket när denna proposition har tagits fram (skr. 2025/26:76, bet. 2025/26:FiU14, rskr. 2025/26:156).

Utöver förslag om anslag lämnar regeringen även förslag om beställningsbemyndiganden och andra finansiella befogenheter samt övriga förslag på finansmaktens område som kräver riksdagens ställningstagande inför det kommande budgetåret. Vid bedömningen av storleken på beställningsbemyndigandena har en prövning gjorts utifrån tidigare beslutade bemyndiganden och med hänsyn till de föreslagna anslagsnivåerna.

För att det ska vara möjligt att härleda de föreslagna preliminära utgiftsramarna för 2028 och 2029 till anslagen redovisar regeringen på sedvanligt sätt beräkningar även för det andra och tredje tillkommande året efter budgetåret. Även dessa beräkningar baseras på de ovan angivna principerna. Regeringen har dock inte tillämpat principen om förlängning av 2026 års anslagsnivå för åren efter budgetåret för åtgärder som upphör vid utgången av 2026. För åtgärder som upphör från utgången av 2027 eller senare gäller 2026 års nivå för åtgärden fram till slutåret. För permanenta åtgärder gäller 2026 års nivå tills vidare. Med hänsyn till att propositionen utformats enligt principer för att lämnas av en övergångsregering är dessa beräkningar mycket osäkra som underlag för bedömning av framtida anslagsnivåer.

I enlighet med kraven i budgetlagen (2011:203) lämnar regeringen i denna proposition en resultatredovisning i förhållande till de av riksdagen beslutade målen. Mot bakgrund av de ovan angivna principerna har dock regeringen avstått från att redovisa en bedömning av måluppfyllelsen och den framtida politiska inriktningen. Hur anslagen är tänkta att användas under 2027 framgår i stället enbart av förslagen om anslag och övriga finansiella befogenheter samt av de ändamål som är kopplade till dessa under rubriken Budgetförslag.

De konsekvenser för anslagsnivån som tillämpningen av principerna har fått redovisas under rubriken Skälen för regeringens förslag för respektive anslag. Tyngdpunkten i redovisningen är konsekvenserna för anslagsnivån 2027. För åren därefter är beräkningarna mycket osäkra varför konsekvenserna inte redovisas närmare för dessa år. I tabellerna för förändringar av anslagsnivån har det inte varit praktiskt möjligt att specificera beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder på motsvarande sätt som gjordes i budgetpropositionen för 2026.

2.2 Utgiftsområdets omfattning

Utgiftsområdet omfattar utgifter för ekonomiskt stöd till enskilda under studier och utgifter för vissa studiesociala insatser. Även utgifter för hanteringen av studiestöden, som huvudsakligen sköts av Centrala studiestödsnämnden (CSN), och ärendehantering inom Överklagandenämnden för studiestöd (ÖKS), hör till utgiftsområdet.

2.3 Utgiftsutveckling

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 15 Studiestöd

Miljoner kronor

	Utfall 2025	Budget 2026[1]	Prognos 2026	**Förslag 2027**	Beräknat 2028	Beräknat 2029
1:1 Studiehjälp	4 470	4 571	4 563	**4 563**	4 560	4 539
1:2 Studiemedel	19 948	19 788	19 559	**19 579**	19 575	20 740
1:3 Omställningsstudiestöd	2 391	7 339	3 511	**7 881**	8 219	8 586
1:4 Statens utgifter för räntor på studielån	2 302	2 816	2 775	**2 871**	3 024	3 260
1:5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk	55	63	54	**63**	63	63
1:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål	24	27	27	**27**	27	27
1:7 Centrala studiestödsnämnden	1 186	1 164	1 175	**1 184**	1 194	1 218
1:8 Överklagandenämnden för studiestöd	20	19	20	**20**	20	21
Äldre anslag						
2025 1:7 Studiestartsstöd	213					
Totalt för utgiftsområde 15 Studiestöd	**30 610**	**35 788**	**31 684**	**36 189**	**36 681**	**38 454**

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Tabell 2.2 Förändringar av utgiftsramen 2027–2029 för utgiftsområde 15 Studiestöd

Miljoner kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**35 788**	**35 788**	**35 788**
Pris- och löneomräkning[2]	18	33	51
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-3	-58	-62
Makroekonomisk utveckling	452	1 223	2 102
Volymer	-245	-191	387
Överföring till/från andra utgiftsområden			

	2027	2028	2029
Övrigt	179	-113	190
Ny utgiftsram	**36 189**	**36 681**	**38 454**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

Tabell 2.3 Utgiftsram 2027 realekonomiskt fördelad för utgiftsområde 15 Studiestöd

Miljoner kronor

	2027
Transfereringar[1]	32 086
Verksamhetsutgifter[2]	4 103
Investeringar[3]	0
Summa utgiftsram	**36 189**

Anm.: Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2025 samt kända förändringar av anslagens användning.

[1] Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten får någon direkt motprestation.

[2] Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

[3] Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

2.4 Mål för utgiftsområdet

Studiestödet i form av bidrag och lån är en del av utbildningspolitiken. Målen för utgiftsområdet är att studiestödet ska verka rekryterande för kvinnor och män oavsett bakgrund och bidra till ett högt deltagande i utbildning. Studiestödet ska även ha en god effekt på samhällsekonomin över tid.

Målen för studiestödet slogs fast i samband med studiestödsreformen 2001, se propositionen Ett reformerat studiestödssystem (prop. 1999/2000:10, bet. 1999/2000:UbU7, rskr. 1999/2000:96), förtydligades i budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1, bet. 2015/16:UbU2, rskr. 2015/16:58) och ändrades i budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1, bet. 2023/24:UbU2, rskr. 2023/24:96).

2.5 Kort beskrivning av studiestödet

Studiehjälp

Studiehjälp består i huvudsak av studiebidrag som lämnas till heltidsstuderande i gymnasieskolan, extra tillägg som kan lämnas till studerande från inkomstsvaga hushåll och inackorderingstillägg som kan lämnas till vissa studerande på fristående skolor som måste bo inackorderade på skolorten. Studiebidrag lämnas med 1 250 kronor per månad under tio månader per år. Storleken på det extra tillägget är beroende av elevens och föräldrarnas sammanlagda inkomster och förmögenhet. Inackorderings-tillägget lämnas med ett belopp som är beroende av avståndet mellan föräldrahemmet och skolan.

Bidrag till vissa elever med funktionsnedsättning i gymnasieskolan

Bidrag till vissa elever med funktionsnedsättning i gymnasieskolan (Rg-bidrag) lämnas för kostnader för mat, boende och hemresor vid viss gymnasieutbildning för döva och hörselskadade elever vid riksgymnasierna i Örebro samt till svårt rörelsehindrade elever i särskilt anpassad utbildning. Inom Rg-bidraget finns ett tilläggsbidrag som kan

lämnas till elever som förutom Rg-bidrag får aktivitetsersättning och som därför inte har rätt till studiemedel.

Lärlingsersättning

Elever i gymnasial lärlingsutbildning kan få en kostnadsersättning, s.k. lärlingsersättning. Lärlingsersättning lämnas med 1 500 kronor per månad.

Studiemedel

Studerande som uppfyller vissa grundvillkor har rätt till studiemedel. Studiemedel består av studiebidrag och studielån. Totalbeloppet (bidrag och lån) per studiemånad uppgår till 14 725 kronor för heltidsstudier 2026. Det finns två nivåer på bidraget, en generell och en högre nivå. Den generella bidragsnivån utgör 30,3 procent av totalbeloppet medan den högre nivån utgör 67,1 procent. Studiemedel med den högre bidragsnivån kan lämnas för studier på grundläggande och gymnasial nivå till vuxna studerande som saknar sådan utbildning, men även under vissa förutsättningar till studerande under 25 år. Studiebidraget är skattefritt och pensionsgrundande. I vissa fall kan den studerande även få tilläggsbidrag, tilläggslån och merkostnadslån. Tilläggsbidraget lämnas till studerande med barn och utgör ett differentierat kompletterande stöd vars storlek beror på antalet barn. Tilläggslån kan lämnas till studerande som är över 25 år som har haft en viss arbetsinkomst före studiestarten. Lån kan även lämnas för vissa merkostnader som den studerande har i samband med sina studier.

Omställningsstudiestöd

Sedan den 30 juni 2022 finns ett omställningsstudiestöd. Syftet med omställningsstudiestödet är att förbättra förutsättningarna för vuxna att finansiera studier som stärker deras framtida ställning på arbetsmarknaden. Omställningsstudiestödet, som består av bidrag och lån, är utformat så att de allra flesta kan studera med minst 80 procent av lönen i upp till ett år.

Återbetalning av studielån

Det finns för närvarande fyra återbetalningssystem. I varje system finns det särskilda återbetalnings- och trygghetsregler som under vissa förutsättningar kan ge möjlighet till bl.a. nedsättning av årsbeloppet och avskrivning av studielån.

Bidrag vid viss föräldrautbildning i teckenspråk

Föräldrar till barn som använder teckenspråk, och vissa personer som likställs med föräldrar, kan få ersättning när de deltar i utbildning i teckenspråk, s.k. TUFF-ersättning.

Studielitteratur till vissa högskolestuderande

Högskolestuderande som har en funktionsnedsättning i form av läsnedsättning kan få låna tillgänglighetsanpassad studielitteratur genom Myndigheten för tillgängliga medier.

Utländska medborgare

En studerande som inte är svensk medborgare kan under vissa förutsättningar få studiestöd för studier i Sverige. Det gäller utländska medborgare med permanent uppehållstillstånd i Sverige och utländska medborgare med uppehållsrätt som bedöms ha en varaktig anknytning till Sverige. Det gäller också i vissa fall utländska medborgare som har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd. Vidare ska vissa utländska

medborgare i studiestödshänseende jämställas med svenska medborgare. Det rör sig främst om migrerande arbetstagare och egenföretagare som är medborgare i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz och deras familjemedlemmar samt personer med permanent uppehållsrätt i Sverige. När det gäller rätt till studiehjälp jämställs vissa familjemedlemmar till gästforskare med svenska medborgare. Sedan den 1 januari 2026 har även personer som tvingats lämna Ukraina och som har haft uppehållstillstånd med tillfälligt skydd i minst tolv månader rätt till studiehjälp och studiemedel.

2.6 Kort beskrivning av lånesystemet

Det finns fyra system

Det finns för närvarande fyra lånesystem. De fyra återbetalningssystemen avser återbetalningspliktiga studiemedel tagna före 1989, studielån tagna under perioden 1 januari 1989–30 juni 2001, studielån tagna under perioden 1 juli 2001–31 december 2021 och studielån tagna efter den 31 december 2021. Lån som har tagits för studier som påbörjats efter den 30 juni 2001 är s.k. annuitetslån.

Det totala antalet låntagare i återbetalningssystemen uppgick den 31 december 2025 till 1,81 miljoner. Låntagarnas skuld består av lån och kapitaliserade räntor samt administrativa avgifter. Låntagarnas totala skuld uppgick vid utgången av 2025 till 307 miljarder kronor. Den 1 januari 2026 var den genomsnittliga skulden för de låntagare som blev återbetalningsskyldiga 2025 ca 242 100 kronor. Den genomsnittliga skulden var 247 500 kronor för kvinnor och 234 500 kronor för män.

Historiskt sett har män haft högre studieskulder än kvinnor, men sedan 2008 har kvinnor högre skulder på sina annuitetslån.

Lån i Riksgäldskontoret

CSN finansierar sedan 1989 studielånen genom upplåning i Riksgäldskontoret. Sedan den 1 januari 2014 gäller budgetlagens (2011:203) bestämmelser om statlig utlåning som finansieras med lån i Riksgäldskontoret för all nyutlåning av studielån.

Sedan den 1 januari 2023 gäller en ny modell för beräkning av räntan på studielån. Modellen innebär att räntan bestäms utifrån statens upplåningskostnad för studielånen med ett påslag som över tid motsvarar de beräknade framtida kreditförlusterna på studielån finansierade genom upplåning i Riksgäldskontoret och kreditförluster på återkrav hänförliga till sådana lån inklusive nyutlåning.

CSN disponerar mottagna räntor från låntagarna för att finansiera räntan på studielånen i Riksgäldskontoret. Låntagarna betalar en nedsatt ränta på sina studielån och annuitetslån till CSN motsvarande 70 procent av upplåningskostnaden för studielånen samt det påslag som motsvarar framtida kreditförluster. Den 30-procentiga nedsättningen av räntan finansieras genom medel på anslag. Låntagarnas ränta för 2026 är 2,135 procent.

Amorteringar från låntagarna som motsvarar upplånade medel minskar CSN:s låneskuld i Riksgäldskontoret. De räntor som påförs låntagarna och som är obetalda vid årsskiftet kapitaliseras och ökar den enskildes skuld. Den del av den enskildes skuld som utgörs av kapitaliserade räntor lånas upp i Riksgäldskontoret. Samtliga amorteringar av kapitaliserade räntor från låntagare minskar låneskulden i Riksgäldskontoret.

2.7 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Indikatorer som används för att mäta den rekryterande effekten

Studiestödet ska bidra till ett högt deltagande i utbildning. Följande indikatorer används därför för att mäta den rekryterande effekten:

- andel vuxna studerande på grundläggande och gymnasial nivå med studiemedel av det totala antalet studerande på dessa nivåer, även fördelat efter kön
- andel studerande med studiemedel av det totala antalet studerande på eftergymnasial nivå, även fördelat efter kön
- andel studerande utomlands med studiemedel på gymnasial och eftergymnasial nivå av samtliga studerande med studiemedel på dessa nivåer, även fördelat efter kön
- antal med omställningsstudiestöd på gymnasial och eftergymnasial nivå, fördelat efter kön.

Den studerandes ekonomi under studietiden kan vara avgörande för om en person rekryteras till studier. Ett studiestödssystem som uppfattas som omfattande och rättvist har en rekryterande effekt för individerna. Effekten beror dels på behovet av stöd, dels på om stödet är tillräckligt för att möjliggöra studier. Följande indikatorer används för att mäta detta:

- studiemedlens allmänna köpkraft i en jämförelse med konsumentprisindex
- antal studerande som tog studielån i förhållande till antal studerande med studiebidrag (s.k. lånebenägenhet) på grundläggande, gymnasial och eftergymnasial nivå, även fördelat efter kön
- andel studerande med tilläggslån av det totala antalet studerande med studiemedel på grundläggande, gymnasial och eftergymnasial nivå.

Inackorderingstillägget syftar till att undanröja geografiska hinder för gymnasieutbildning och till att minska de merkostnader som uppstår för familjer där barnen måste inackorderas på skolorten för att genomgå sin utbildning. Det extra tillägget syftar till att förbättra möjligheterna för ungdomar från inkomstsvaga hushåll att kunna bedriva studier. De båda stöden hjälper därför till att rekrytera dessa grupper till studier. Indikatorn som används är:

- andel studerande med inackorderingstillägg och extra tillägg.

Den högre bidragsnivån riktar sig till vissa grupper med stort utbildningsbehov. Stödet är tänkt att ha en rekryterande effekt för dessa grupper. Indikatorn som används är:

- andel studerande med den högre bidragsnivån av det totala antalet studerande med studiemedel på grundläggande och gymnasial nivå.

Tilläggsbidraget syftar till att underlätta för föräldrar att studera samt till att hjälpa barn i ekonomiskt utsatta familjer. Stödet är tänkt att ha en rekryterande effekt för studerande föräldrar. Indikatorn som används är:

- andelen studerande med tilläggsbidrag på grundläggande, gymnasial och eftergymnasial nivå av det totala antalet studerande med studiemedel på dessa nivåer.

Indikatorer som används för att mäta effekten på samhällsekonomin

För att mäta effekten på samhällsekonomin har indikatorerna sin utgångspunkt i att studiestödssystemet ska säkerställa att lån ska återbetalas i sin helhet. Utgångspunkten tar sikte på att systemet ska vara hållbart dels ur ett samhällsekonomiskt perspektiv, dels ur den enskildes perspektiv. Följande indikatorer används för att mäta studiestödets effekt på samhällsekonomin:

- andel reserveringar för låneförluster av den totala studieskulden
- andel inbetalt årsbelopp för samtliga låntagare, fördelat efter bosättning
- andel av låntagarna som har beviljats nedsättning av årsbeloppet vid årets slut av samtliga återbetalningsskyldiga låntagare och totalt värde på nedsättningen
- antal beviljade avskrivningsärenden fördelat på skäl och totalt avskrivet belopp
- total fordran på återbetalare bosatta utomlands, varav andel reserveringar för låneförluster
- nya återbetalares skuld vid återbetalningens början i förhållande till deras inkomst året efter att de blev återbetalningsskyldiga.

2.8 Resultatredovisning

I avsnittet redovisas resultatet av statens insatser inom studiestödsverksamheten. Resultaten redovisas uppdelat på målen för studiestödet och presenteras genomgående efter kön. Ett viktigt underlag för resultatredovisningen är Centrala studiestödsnämndens rapport Studiestödet 2025 – en uppföljning av studiestödets utveckling och effekter (CSN, rapport 2026:2).

Tabell 2.4 Antal studiestödstagare och utbetalda belopp

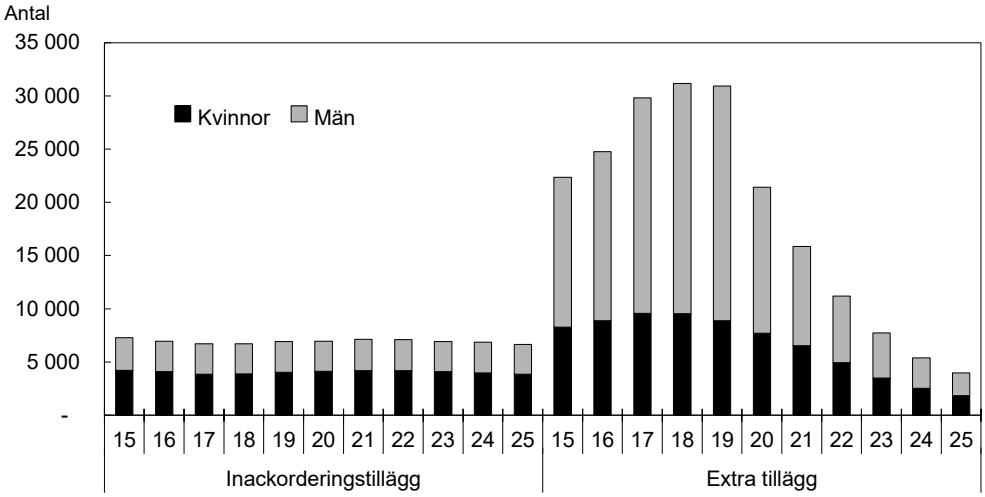
	2023			2024			2025				
	Antal	Kvinnor (%)	Män (%)	Antal	Kvinnor (%)	Män (%)	Antal	Kvinnor (%)	Män (%)	Utb. bidrag (mnkr)	Utb. lån (mnkr)
Studiehjälp	**449 281**	**49**	**51**	**455 315**	**49**	**51**	**461 377**	**49**	**51**	**4 248**	
varav											
– utland	1 085	62	38	1 457	57	43	1 388	57	43	15	
Studiestartsstöd	**4 705**	**75**	**25**	**4 227**	**73**	**27**	**3 384**	**71**	**29**	**213**	
Studiemedel	**517 947**	**61**	**39**	**529 744**	**60**	**40**	**532 132**	**60**	**40**	**15 644**	**28 309**
varav											
– grundläggande nivå	23 982	75	25	23 558	76	24	23 110	76	24	578	
– gymnasial nivå	116 099	62	38	118 193	62	38	117 942	61	39	2 996	
– eftergymnasial nivå	384 858	60	40	397 026	60	40	400 075	59	41	11 494	
– utlandsstudier	25 821	59	41	25 882	59	41	26 252	58	42	575	
Omställningsstudiestöd	**5 191**	**62**	**38**	**12 427**	**64**	**36**	**20 920**	**65**	**35**	**1 944**	**309**
Bidrag till vissa med funktionsnedsättning i gymnasieskolan	**280**	**46**	**54**	**273**	**44**	**56**	**261**	**41**	**59**	**39**	
Lärlingsersättning	**22 309**	**40**	**60**	**23 638**	**41**	**59**	**25 406**	**41**	**59**	**222**	
Bidrag vid viss föräldrautbildning i teckenspråk	**135**	**54**	**46**	**124**	**60**	**40**	**144**	**56**	**44**	**0,8**	
Tillgänglighetsanpassad studielitteratur, antal lån[1]	**490 495**	**79**	**21**	**407 833**	**79**	**21**	**382 619**	**79**	**21**		
Totalt antal studiestödstagare	**999 848**			**1 025 748**			**1 043 624**				

[1] Medräknas inte i det totala antalet studiestödstagare.
Källor: Centrala studiestödsnämnden, Specialpedagogiska skolmyndigheten och Myndigheten för tillgängliga medier.

2.8.1 Studiestödets rekryterande effekt

Färre studerande fick inackorderingstillägg och extra tillägg

Diagram 2.1 Antal studerande med inackorderingstillägg och extra tillägg

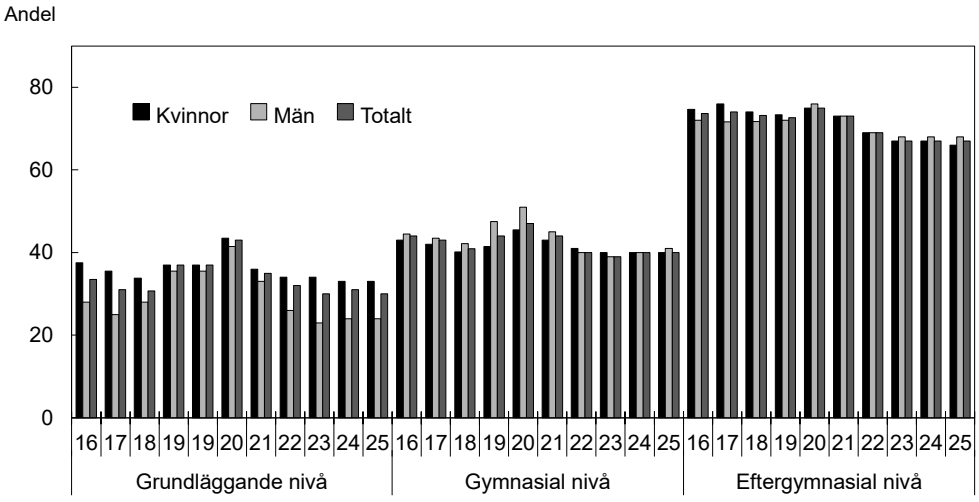
Källa: Centrala studiestödsnämnden.

Antalet studerande med inackorderingstillägg uppgick till 6 900 under 2025, vilket är en minskning med 3 procent jämfört med 2024, se diagram 2.1. Kvinnor är överrepresenterade när det gäller att studera på en annan ort än hemorten. Av de totalt 461 000 studerande med studiehjälp fick 1,5 procent inackorderingstillägg under 2025 och denna andel är i princip oförändrad jämfört med föregående år.

Under 2025 lämnades extra tillägg till 4 000 studerande, en minskning med 26 procent jämfört med föregående år. Andelen som fick extra tillägg i förhållande till det totala antalet som fick studiehjälp ligger nu under 1 procent. Det är den lägsta andelen sedan stödet infördes 1984. Den tidigare ojämna könsfördelningen bland dem som får extra tillägg har jämnats ut.

Antalet studerande med studiemedel ligger kvar på en hög nivå

Diagram 2.2 Andel vuxna studerande med studiemedel på grundläggande, gymnasial och eftergymnasial nivå av det totala antalet studerande

Källa: Centrala studiestödsnämnden.

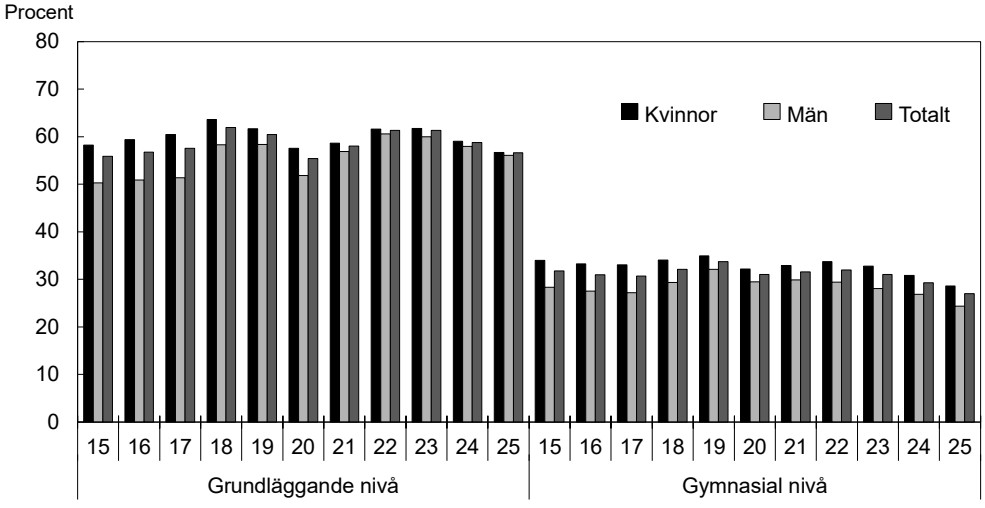
Under 2025 fick ca 23 100 studerande studiemedel för studier på grundläggande nivå, vilket är en minskning med 2 procent. Detta motsvarar ca 30 procent av det totala antalet studerande på den nivån. Andelen minskade med 1 procentenhet jämfört med 2024, se diagram 2.2. Andelen utrikes födda med studiemedel av det totala antalet studerande var 31 procent och inrikes födda 27 procent. Andelen kvinnor med studiemedel av det totala antalet studerande på grundläggande nivå var 33 procent och motsvarande andel för män var 24 procent.

Antalet personer med studiemedel för studier på gymnasial nivå uppgick 2025 till ca 117 900, vilket är i princip oförändrat jämfört med 2024, se diagram 2.2. Detta motsvarar ca 40 procent av det totala antalet studerande på den nivån, vilket är oförändrat jämfört med 2024 och en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2023. Andelen utrikes födda med studiemedel av det totala antalet studerande var 40 procent och inrikes födda 41 procent. Andelen kvinnor med studiemedel av det totala antalet studerande på gymnasial nivå var 40 procent och motsvarande andel för män var 41 procent.

Under 2025 studerade ca 400 100 personer på eftergymnasial nivå med studiemedel, en ökning med knappt 1 procent jämfört med 2024. Detta motsvarar ca 67 procent av det totala antalet studerande på den nivån. Andelen är oförändrad jämfört med såväl 2024 som 2023. Andelen utrikes födda med studiemedel av det totala antalet studerande var 59 procent och inrikes födda 68 procent. Andelen kvinnor med studiemedel av det totala antalet studerande på eftergymnasial nivå var 66 procent och motsvarande andel för män var 68 procent.

Andelen studerande med den högre bidragsnivån minskade på samtliga nivåer

Diagram 2.3 Andel studerande med den högre bidragsnivån på grundläggande och gymnasial nivå

Källa: Centrala studiestödsnämnden.

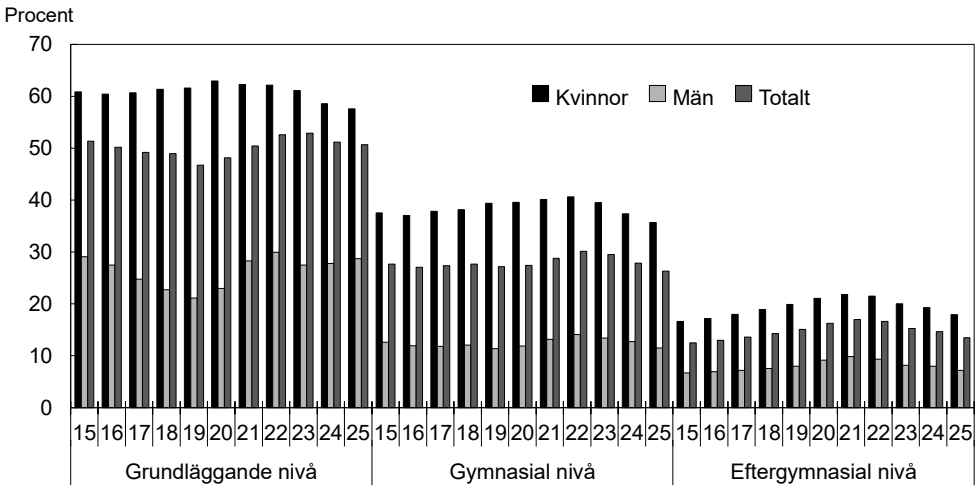
Den högre bidragsnivån inom studiemedlen riktar sig primärt till personer med stora utbildningsbehov. Under 2025 fick 41 100 personer studiemedel med det högre bidraget. Jämfört med föregående år är det en minskning med 7 procent. Antalet studerande med det högre bidraget var högre bland kvinnor än bland män och kvinnorna utgjorde 67 procent av gruppen.

Under 2025 fick 57 procent studiemedel med den högre bidragsnivån på grundläggande nivå, vilket är en minskning med ca 2 procentenheter jämfört med

2024, se diagram 2.3. Under 2025 fick 27 procent studiemedel med den högre bidragsnivån på gymnasial nivå vilket också är en minskning med 2 procentenheter jämfört med föregående år.

Antalet studerande med tilläggsbidrag minskade för fjärde året i rad

Diagram 2.4 Andel studerande med tilläggsbidrag på olika utbildningsnivåer

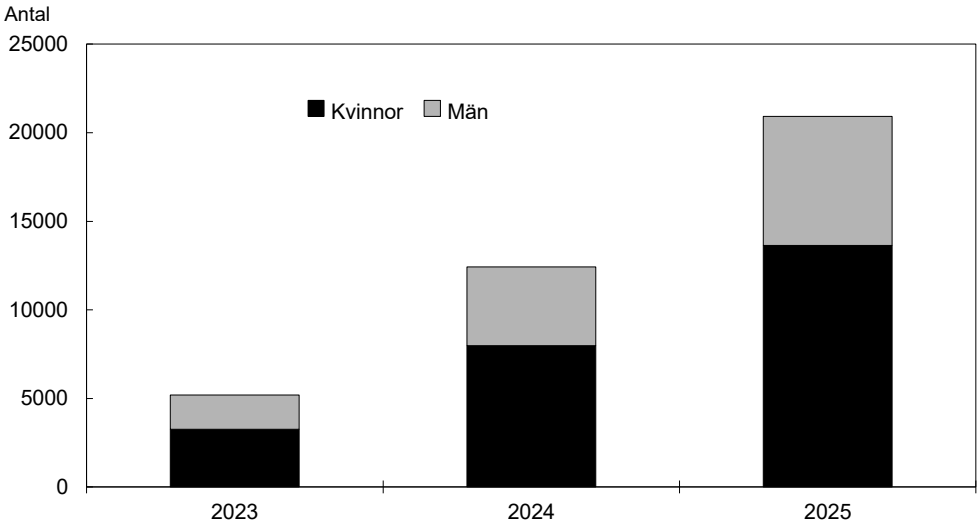
Källa: Centrala studiestödsnämnden.

Under 2025 fick ca 91 700 studerande med studiemedel tilläggsbidrag för barn, vilket är en minskning med 6 procent jämfört med 2024. Antalet studerande med tilläggsbidrag har nu minskat fyra år i rad.

Andelen studerande med tilläggsbidrag av samtliga studerande med studiemedel var 17 procent vilket är en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2024. Som framgår av diagram 2.4 var ungefär 80 procent kvinnor och 20 procent män. Av dem som studerade på grundläggande nivå under 2025 hade 51 procent tilläggsbidrag. Motsvarande andelar på gymnasial nivå och eftergymnasial nivå var 26 respektive 14 procent.

Antalet studerande med omställningsstudiestöd ökade kraftigt

Diagram 2.5 Antal studerande med omställningsstudiestöd

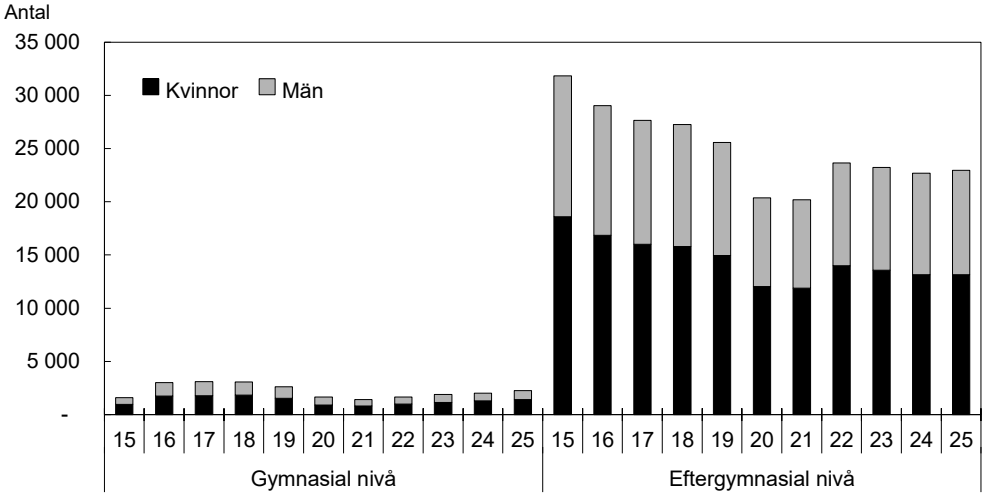

Källa: Centrala studiestödsnämnden.

Under 2025 fick ca 20 900 studerande omställningsstudiestöd, vilket är en ökning med 68 procent jämfört med föregående år, se diagram 2.5. Andelen kvinnor var 65 procent och andelen män 35 procent. Andelen har varit ungefär densamma sedan stödet infördes.

Antalet utlandsstuderande med studiemedel ökade marginellt

Diagram 2.6 Antal studerande med studiemedel vid utlandsstudier på olika utbildningsnivåer

Källa: Centrala studiestödsnämnden.

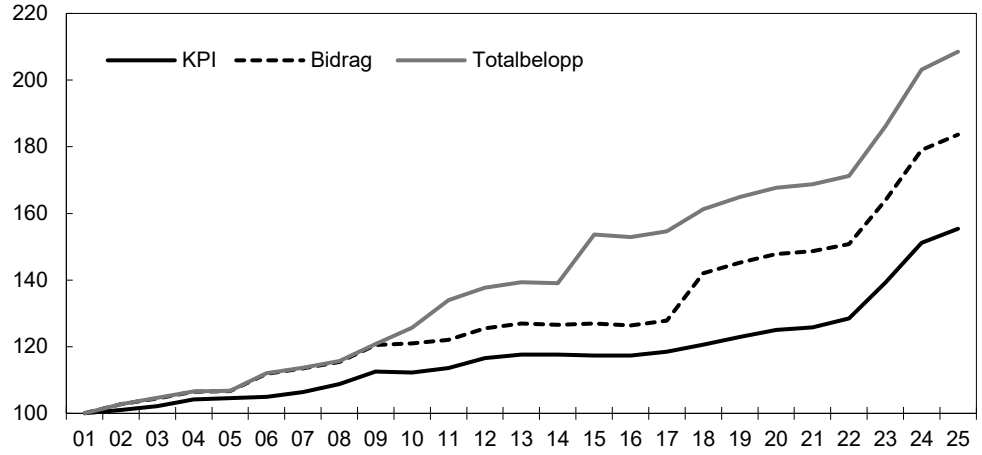
Totalt uppgick antalet utlandsstuderande med studiemedel till ca 26 300 under 2025, vilket är en ökning med drygt 1 procent jämfört med 2024. Av diagram 2.6 framgår att andelen kvinnor var 58 procent medan andelen män var 42 procent.

Antalet utlandsstuderande på gymnasial nivå med studiemedel uppgick 2025 till ca 2 300, vilket är en ökning med 12 procent jämfört med året innan. Antalet motsvarar knappt 2 procent av samtliga studerande med studiemedel på gymnasial nivå, vilket är en marginell ökning jämfört med året innan. Av de utlandsstuderande på gymnasial nivå var 63 procent kvinnor och 37 procent män.

Antalet utlandsstuderande på eftergymnasial nivå med studiemedel uppgick 2025 till 24 000, vilket är i princip oförändrat jämfört med 2024. Av de utlandsstuderande på eftergymnasial nivå var 57 procent kvinnor och 43 procent män. Knappt 6 procent av samtliga studerande med studiemedel för eftergymnasiala studier studerade utomlands under 2025, vilket är oförändrat jämfört med året innan.

Studiemedlens köpkraft var den näst högsta sedan 1965

Diagram 2.7 Jämförelse mellan utveckling av studiemedelsbeloppen och KPI

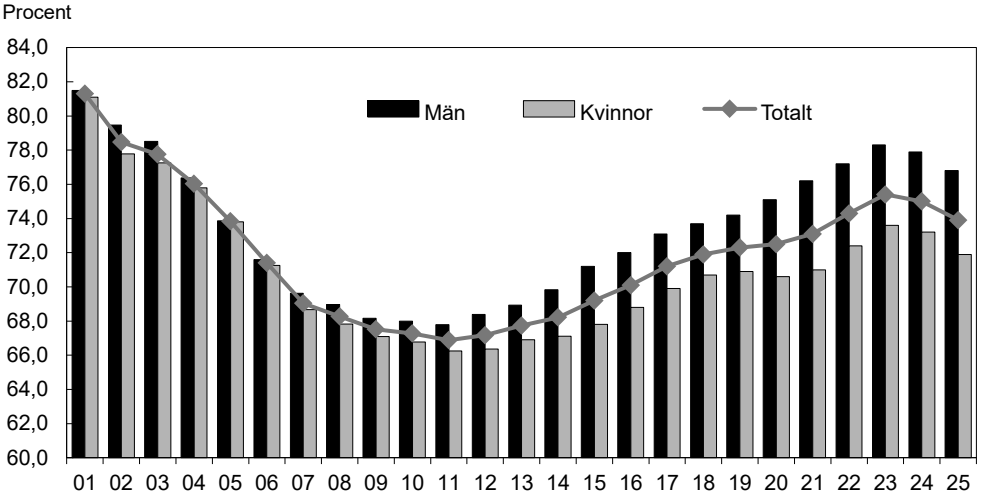
Källa: Centrala studiestödsnämnden och Statistiska centralbyrån.

Studiemedlen är knutna till prisbasbeloppet, som beräknas med utgångspunkt i konsumentprisindex (KPI). Det innebär att studiemedelsbeloppet, med viss fördröjning, följer prisutvecklingen i samhället. En jämförelse med KPI visar att studiemedlens allmänna köpkraft har följt kostnadsutvecklingen under senare år. Diagram 2.7 visar att studiemedlens köpkraft fortsatte att öka under 2025.

Lånebenägenheten på eftergymnasial nivå minskade för andra året i rad

Av totalt ca 532 100 studiemedelstagare var det ca 393 100 som utöver studiebidrag sökte och beviljades studielån, s.k. lånebenägenhet. Andelen som valde att ta studielån minskade för andra året i rad.

Diagram 2.8 Studerandes lånebenägenhet fördelat på kön

Källa: Centrala studiestödsnämnden.

Lånebenägenheten för samtliga utbildningsnivåer var 73,9 procent under 2025, vilket är en minskning med 1,1 procentenheter jämfört med 2024. Det är andra året i rad som lånebenägenheten minskar efter att ha ökat kontinuerligt mellan 2011 och 2023. Av diagram 2.8 framgår att män oftare tar studielån jämfört med kvinnor. Under 2025 tog 76,8 procent av männen lån jämfört med 71,9 procent av kvinnorna.

Lånebenägenheten vid studier på grundläggande nivå var 38,9 procent under 2025, vilket är i princip oförändrat jämfört med föregående år. Lånebenägenheten vid studier på gymnasial nivå minskade marginellt jämfört med föregående år och uppgick till 54,9 procent. Lånebenägenheten bland dem som studerar på eftergymnasial nivå minskade med 1,4 procentenheter jämfört med 2024 och uppgick till 80,2 procent under 2025.

Tabell 2.5 Studerandes lånebenägenhet på olika utbildningsnivåer

Låntagare i förhållande till dem med studiebidrag, procent

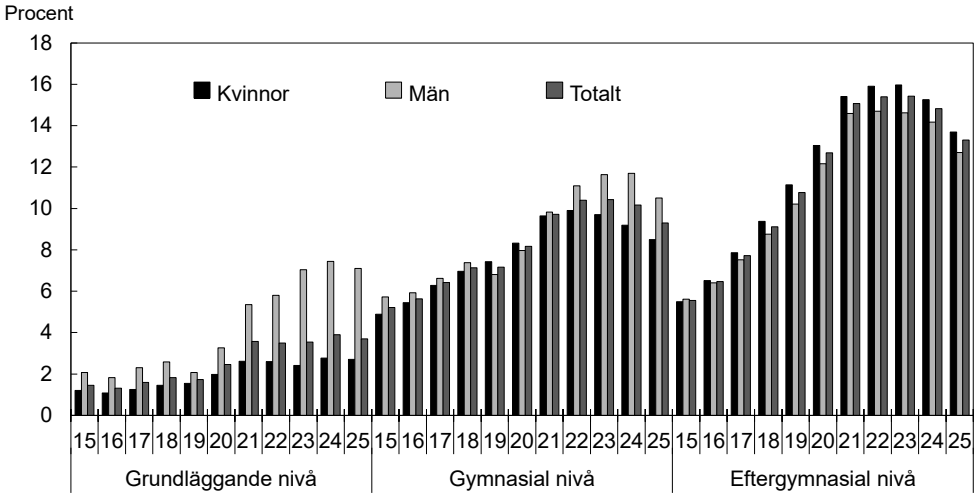
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Grundläggande nivå	**35,0**	**34,8**	**33,6**	**36,4**	**40,5**	**40,0**	**38,1**	**38,1**	**39,0**	**38,9**
Kvinnor	30,2	29,9	29,2	29,3	32,2	33,9	34,6	34,6	35,3	35,1
Män	45,7	45,2	42,8	48,7	54,5	51,3	46,6	48,7	50,5	51,0
Gymnasial nivå	**52,5**	**52,4**	**52,3**	**53,4**	**55,6**	**56,3**	**55,9**	**55,4**	**55,2**	**54,9**
Kvinnor	51,3	50,8	50,7	50,4	51,0	51,9	52,7	52,7	52,5	52,3
Män	54,5	54,8	54,7	57,2	61,5	62,3	60,9	59,8	59,3	58,9
Eftergymnasial nivå	**76,5**	**77,9**	**79,2**	**80,0**	**79,6**	**80,2**	**81,4**	**82,3**	**81,6**	**80,2**
Kvinnor	75,7	77,2	78,4	79,2	78,6	79,0	80,3	81,4	80,5	79,0
Män	77,6	79,0	80,2	81,0	80,9	82,1	83,0	83,7	83,2	81,9

Källa: Centrala studiestödsnämnden.

Andelen studerande med tilläggslån fortsatte att minska

Antalet studerande med tilläggslån under 2025 var 64 000, vilket är en minskning jämfört med 2024. Andelen studiemedelstagare med tilläggslån minskade för andra året i rad, se diagram 2.9. Det innebär att det nu är 12 procent av samtliga studiemedelstagare som har tilläggslån. Av dessa är 60 procent kvinnor och 40 procent män.

Diagram 2.9 Andel studerande med tilläggslån på olika utbildningsnivåer

Källa: Centrala studiestödsnämnden.

2.8.2 Studiestödets effekt på samhällsekonomin

Det totala antalet låntagare i de fyra återbetalningssystemen uppgick till ca 1,81 miljoner vid utgången av 2025. Av alla låntagare var 58 procent kvinnor och 42 procent män. Den totala studieskulden ökade med 16,6 miljarder kronor under 2025 till 307 miljarder kronor.

Inom samtliga lånetyper finns trygghetsregler som gör det möjligt att få den årliga återbetalningen nedsatt till ett lägre belopp. Trygghetsreglerna kan medföra att återbetalningstiden förlängs och att hela skulden inte hinner betalas tillbaka innan låntagaren når åldern för rätt till avskrivning. En annan orsak till att hela skulden inte hinner betalas tillbaka kan vara att låntagaren missköter sin betalning.

Andelen reserveringar för låneförluster fortsätter att minska

CSN värderar vid varje årsskifte samtliga lånefordringar med avdrag för reserveringar på grund av förväntade framtida förluster. Vid utgången av 2025 reserverades 8,8 procent av fordran för låneförluster, jämfört med 9,2 procent året innan. Av den totala studieskulden har CSN reserverat 26,8 miljarder kronor för låneförluster. Hur stor andel av fordringarna som har reserverats varierar mycket mellan lånetyperna. CSN beräknar att 10 miljarder kronor av förlusterna beror på personer som missköter eller bedöms komma att missköta sina betalningar. Förluster som kan härledas till de trygghetsregler som finns för återbetalning beräknas uppgå till 14,5 miljarder kronor. Förluster som orsakas av beräknade framtida dödsfall bedöms uppgå till 2,3 miljarder kronor. Andelen av lånefordran som har reserverats har minskat kraftigt sedan det första annuitetslånet infördes i juli 2001. Då reserverades ca 14 procent av lånefordran jämfört med knappt 9 procent i dag.

Den utestående fordran på återkrav var 1,3 miljarder kronor den 31 december 2025 varav 686 miljoner kronor har reserverats för förluster för återkrav. Det belopp som har reserverats utgör 53 procent av den totala fordran för återkrav, vilket är en minskning med 5 procentenheter jämfört med 2024.

Antalet låntagare som CSN saknade adresser till uppgick vid slutet av 2025 till ca 26 100 vilket är en ökning med ca 5 procent jämfört med 2024. Andelen män utgör 66 procent. Den totala utestående fordran på dessa låntagare uppgick vid utgången av 2025 till 2,9 miljarder kronor.

Inbetalningarna till CSN ökade till 17,3 miljarder kronor

Tabell 2.6 Andel inbetalt av debiterat belopp under det första betalningsåret fördelat på bosättning

Andel av belopp efter nedsättningar, procent

Bosättning	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Sverige	93,8	93,8	92,2	94,0	94,3	94,4	94,4	94,1	94,1	94,4
Utomlands	71,3	71,2	72,2	75,2	78,2	80,0	80,9	81,4	82,0	81,7
Totalt	**91,6**	**91,7**	**90,2**	**92,1**	**92,4**	**92,6**	**92,6**	**92,4**	**92,3**	**92,4**

Källa: Centrala studiestödsnämnden.

Inbetalningarna till CSN uppgick under 2025 till 17,3 miljarder kronor. Kvinnor betalar in en högre andel av det debiterade årsbeloppet än män. Under 2025 betalade 93,6 procent av kvinnorna in det debiterade beloppet medan motsvarande siffra för män var 90,9 procent. Betalningsgraden är högst bland låntagare med annuitetslån, medan män med den äldsta lånetypen studiemedel betalar in klart lägst andel av det debiterade årsbeloppet.

Fordran på utlandsbosatta låntagare fortsatte att öka

Under 2025 var 73 800 låntagare bosatta utomlands, vilket är en ökning jämfört med 2024. Av dessa var 55 procent kvinnor och 45 procent män. Antalet har varit relativt oförändrat under många år men har ökat med 2–3 procent per år de senaste fyra åren.

Den totala fordran uppgick vid slutet av 2025 till 16,6 miljarder kronor, vilket är en ökning med knappt 5 procent jämfört med 2024.

Andelen låntagare med nedsättning minskar

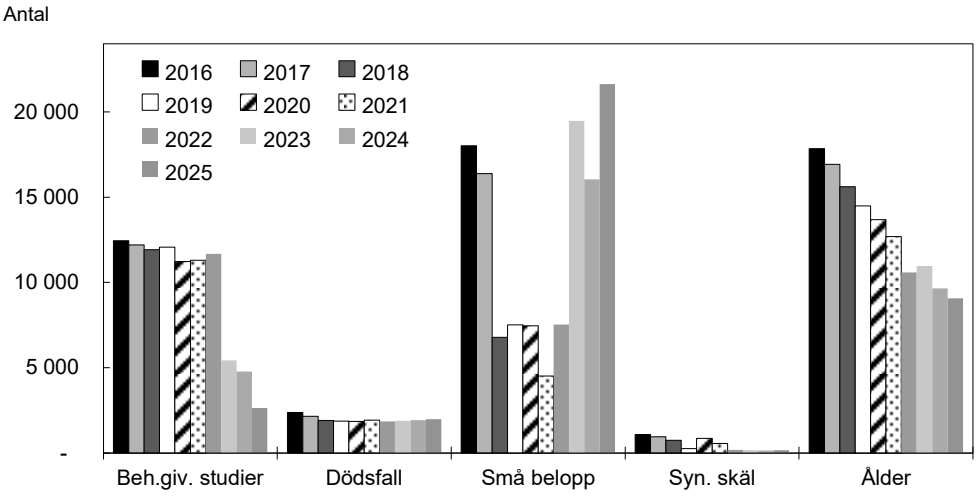
En person kan ansöka om att få det belopp som han eller hon ska betala tillbaka under året nedsatt. Det finns tre huvudsakliga skäl till att en återbetalare får nedsatt årsbelopp: låg inkomst, studier och synnerliga skäl. Vid utgången av 2025 hade 163 900 personer ett beslut om nedsättning, vilket är en minskning med 4 000 jämfört med 2024. Andelen uppgick till knappt 11 procent av samtliga återbetalningsskyldiga låntagare, vilket är en minskning med 0,3 procentenheter jämfört med 2024.

Nedsättning av årsbelopp är ungefär detsamma bland kvinnor som bland män. Det var 11 procent av de återbetalningsskyldiga kvinnorna som hade nedsättning av årsbeloppen för 2025, medan 10 procent av männen hade det. Från att nedsättning med anledning av studier varit hög under pandemin är nu studier och låg inkomst ungefär lika vanliga orsaker till nedsättning bland både kvinnor och män.

Fler låntagare fick sina skulder avskrivna

Avskrivning av lån kan ske främst på grund av ålder, dödsfall, behörighetsgivande studier, sjukdom eller synnerliga skäl. Dessutom skriver CSN av skulder som vid ett årsskifte är 100 kronor eller lägre.

Diagram 2.10 Antal beviljade avskrivningsärenden fördelat på skäl

Källa: Centrala studiestödsnämnden.

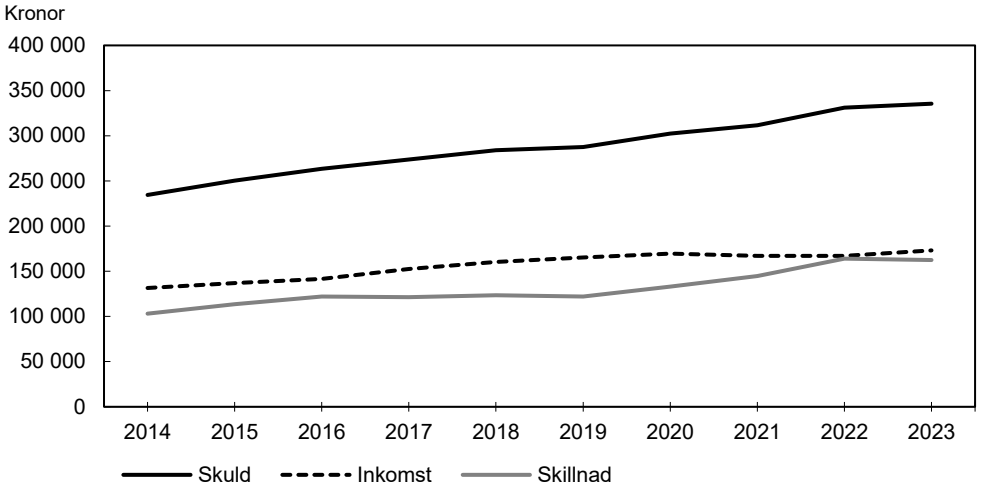
Under 2025 fick 35 600 låntagare sina skulder helt eller delvis avskrivna. Antalet beviljade avskrivningsärenden uppgick till 36 400, se diagram 2.10. Av dem som fick avskrivning var 57 procent kvinnor och 43 procent män.

Det totala avskrivna beloppet under 2025 var 718 miljoner kronor, vilket är en ökning med 5 procent jämfört med föregående år.

Skillnaden mellan skuldens storlek och inkomstnivå minskade för första gången sedan 2019

Studieskulder som är stora i förhållande till inkomsterna kan vara svåra att betala tillbaka och avhålla vissa från att börja studera.

Diagram 2.11 Genomsnittlig skuld, inkomst och skillnad för låntagare bosatta i Sverige

Anm.: År avser det år personerna blev nya återbetalare. Inkomst avser inkomst under året som följer på det angivna året (dvs. 2013–2024). Skuld avser skuld den 1 januari samma år som personerna blir nya återbetalare.
Källa: Centrala studiestödsnämnden.

Den genomsnittliga skulden ökade med knappt 6 000 kronor, samtidigt som den genomsnittliga inkomsten ökade med drygt 4 000 kronor, jämfört med 2023. Av diagram 2.11 framgår att skillnaden mellan inkomst och skuld minskade för första gången sedan 2019.

2.9 Budgetförslag

2.9.1 1:1 Studiehjälp

Tabell 2.7 Anslagsutveckling 1:1 Studiehjälp

Tusental kronor

2025	Utfall	4 470 214	Anslagssparande	74 083
2026	Anslag	4 571 331[1]	Utgiftsprognos	4 562 598
2027	**Förslag**	**4 563 197**		
2028	Beräknat	4 559 759		
2029	Beräknat	4 538 640		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för studiehjälp i form av studiebidrag, extra tillägg och inackorderingstillägg enligt studiestödslagen (1999:1395). Anslaget får användas för utgifter för ersättning till svenska elever utomlands för vissa resor. Anslaget får användas för utgifter för kostnadsersättning till elever i gymnasial lärlingsutbildning och annan lärlingsliknande utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.8 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:1 Studiehjälp

Tusental kronor

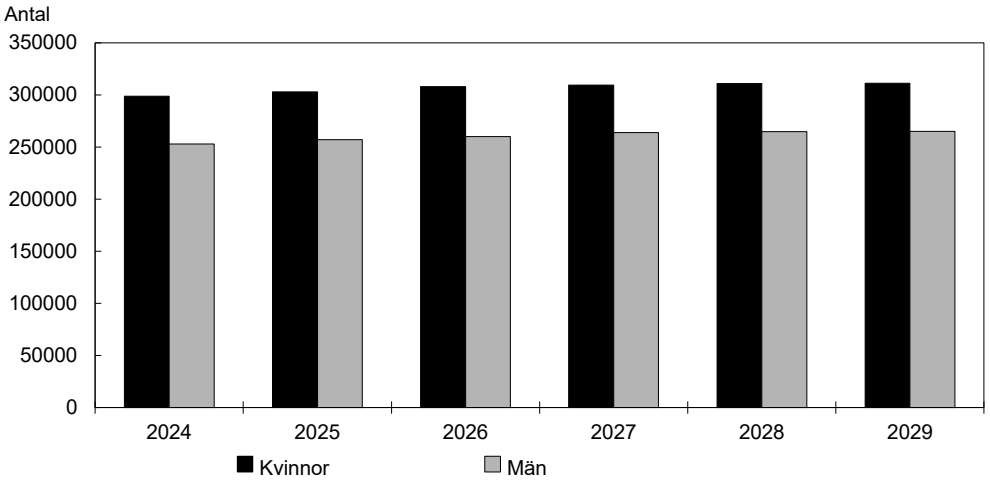
	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**4 571 331**	**4 571 331**	**4 571 331**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Makroekonomisk utveckling			
Volymer	-8 134	-11 572	-32 691
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**4 563 197**	**4 559 759**	**4 538 640**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att anslaget justeras för beräknade volymförändringar.

Drygt 98 procent av de elever som avslutar grundskolans årskurs 9 påbörjar gymnasieskolan samma år. Andelen är ungefär lika stor för kvinnor som för män. Ytterligare ett antal påbörjar gymnasiestudier nästföljande år. Utgifterna för studiehjälp är därför främst beroende av utvecklingen av befolkningen i åldern 16–20 år. Befolkningsframskrivningar från Statistiska centralbyrån visar att antalet ungdomar i aktuella åldrar kommer att öka kommande år.

Diagram 2.12 Folkmängd 16–20 år

Källa: Statistiska centralbyrån.

Sammantaget bedöms dock utgifterna för studiebidraget, inackorderingstillägget och det extra tillägget minska med 8 134 000 kronor under 2027. Åren 2028 och 2029 beräknas utgifterna minska med 11 572 000 kronor respektive 32 691 000 kronor jämfört med vad som har anvisats för 2026.

Regeringen föreslår att 4 563 197 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Studiehjälp* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 4 559 759 000 kronor respektive 4 538 640 000 kronor.

2.9.2 1:2 Studiemedel

Tabell 2.9 Anslagsutveckling 1:2 Studiemedel

Tusental kronor

2025	Utfall	19 947 884	Anslagssparande	679 492
2026	Anslag	19 788 041[1]	Utgiftsprognos	19 559 125
2027	**Förslag**	**19 579 363[2]**		
2028	Beräknat	19 574 579		
2029	Beräknat	20 740 338		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Varav 3 662 419 tkr avser beräknad statlig ålderspensionsavgift för 2027 sedan hänsyn tagits till regleringsbeloppet för 2024 som uppgick till -236 577 tkr.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för studiemedel i form av studiebidrag och tilläggsbidrag enligt studiestödslagen (1999:1395). Anslaget får användas för utgifter för statlig ålderspensionsavgift för studiebidrag enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift. Anslaget får användas för utgifter för retroaktiva utbetalningar av vissa former av studiestöd som upphört.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.10 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:2 Studiemedel

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**19 788 041**	**19 788 041**	**19 788 041**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-5 361	-55 227	-65 918
Makroekonomisk utveckling	-41 172	229 020	513 415
Volymer	-341 592	-273 240	315 815
Överföring till/från andra anslag	4 882 000	4 882 000	4 882 000
Övrigt	-4 702 553	-4 996 015	-4 693 015
Förslag/beräknat anslag	**19 579 363**	**19 574 579**	**20 740 338**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär för nedan nämnda satsningar att tidigare beräknade anslagsförändringar kvarstår.

– Genom ändringar i högskoleförordningen (1993:100) som trädde i kraft den 1 juli 2021 förlängdes utbildningen för läkarexamen med en termin. Detta leder till ökad efterfrågan på studiemedel. Anslaget ökas därför med 16 000 000 kronor 2027. Anslaget beräknas därefter öka med 16 000 000 kronor fr.o.m. 2028.
– Ökade möjligheter till vilande sjuk- och aktivitetsersättning vid studier infördes genom lagändringar som beslutades i samband med budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1, utg.omr. 10, bet. 2025/26:SfU1, rskr. 2025/26:107). Detta leder till ökad efterfrågan på studiemedel. Anslaget ökas därför med 7 500 000 kronor 2027. Anslaget beräknas därefter öka med 7 500 000 kronor fr.o.m. 2028.
– Genom budgetpropositionen för 2024 ökades utbudet av ingenjörsutbildning (prop. 2023/24:1, utg.omr. 16, bet. 2023/24:UbU1, rskr. 2023/24:103). Detta leder till ökad efterfrågan på studiemedel. Anslaget ökas därför med

8 379 000 kronor 2027. För 2028 beräknas anslaget öka med 16 497 000 kronor och för 2029 beräknas anslaget öka med 20 556 000 kronor.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att den tillfälliga satsningen på medel för utbildning inom regional kommunal vuxenutbildning upphör vid årsskiftet 2026. Anslaget minskas därför med 37 240 000 kronor fr.o.m. 2027.

I förhållande till beräknad anslagsnivå för 2027 i budgetpropositionen för 2026 innebär tillämpningen av principerna också att det tidigare beräknade tillskottet på 66 640 000 kronor för medel avseende studiemedel med anledning av ökat utbud av utbildningsplatser inom yrkeshögskolan inte genomförs och att anslaget därför inte ökas i enlighet med tidigare redovisade beräkningar.

I förhållande till beräknad anslagsnivå för 2027 i budgetpropositionen för 2026 innebär tillämpningen av principerna också att den tidigare beräknade ytterligare effektiviseringen av det högre bidraget med 20 000 000 kronor inte genomförs och att anslaget därför inte minskas i enlighet med tidigare redovisade beräkningar.

Regeringen föreslår att 19 579 363 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Studiemedel* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 19 574 579 000 kronor respektive 20 740 338 000 kronor.

2.9.3 1:3 Omställningsstudiestöd

Tabell 2.11 Anslagsutveckling 1:3 Omställningsstudiestöd

Tusental kronor

2025	Utfall	2 390 717	Anslagssparande	2 486 283
2026	Anslag	7 339 000[1]	Utgiftsprognos	3 510 963
2027	**Förslag**	**7 881 001**		
2028	Beräknat	8 219 034		
2029	Beräknat	8 586 156		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för omställningsstudiebidrag enligt lagen (2022:856) om omställningsstudiestöd. Anslaget får användas för utgifter för statlig ålderspensionsavgift för omställningsstudiebidrag enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.12 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:3 Omställningsstudiestöd

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**7 339 000**	**7 339 000**	**7 339 000**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Makroekonomisk utveckling	542 001	880 034	1 247 156
Volymer			
Överföring till/från andra anslag	-4 877 000	-4 877 000	-4 877 000
Övrigt	4 877 000	4 877 000	4 877 000
Förslag/beräknat anslag	**7 881 001**	**8 219 034**	**8 586 156**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att anslaget justeras för makroekonomisk utveckling.

Regeringen föreslår att 7 881 001 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Omställnings-studiestöd* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 8 219 034 000 kronor respektive 8 586 156 000 kronor.

2.9.4 1:4 Statens utgifter för räntor på studielån

Tabell 2.13 Anslagsutveckling 1:4 Statens utgifter för räntor på studielån

Tusental kronor

2025	Utfall	2 302 096	Anslagssparande	17 455
2026	Anslag	2 816 050[1]	Utgiftsprognos	2 775 453
2027	**Förslag**	**2 871 361**		
2028	Beräknat	3 023 701		
2029	Beräknat	3 260 423		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för statens utgifter avseende nedsättning av räntor på studielån, för ränteutgifter på lån för återkrav av studiemedel och för avgifter till Riksgälds-kontoret för studielån upplånade efter 1988 enligt studiestödslagen (1973:349), studiestödslagen (1999:1395) och lagen (1983:1030) om särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.14 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:4 Statens utgifter för räntor på studielån

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**2 816 050**	**2 816 050**	**2 816 050**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-479	-213	-182
Makroekonomisk utveckling	-48 701	113 572	341 082
Volymer	104 491	94 292	103 473
Överföring till/från andra anslag	-5 000	-5 000	-5 000
Övrigt	5 000	5 000	5 000
Förslag/beräknat anslag	**2 871 361**	**3 023 701**	**3 260 423**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att anslaget justeras för makroekonomisk utveckling, beräknade volymförändringar samt beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder.

Regeringen föreslår att 2 871 361 000 kronor anvisas under anslaget 1:4 *Statens utgifter för räntor på studielån* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 3 023 701 000 kronor respektive 3 260 423 000 kronor.

2.9.5 1:5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk

Tabell 2.15 Anslagsutveckling 1:5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk

Tusental kronor

2025	Utfall	54 661	Anslagssparande	8 489
2026	Anslag	63 150[1]	Utgiftsprognos	53 807
2027	**Förslag**	**63 150**		
2028	Beräknat	63 150		
2029	Beräknat	63 150		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för bidrag till vissa funktionshindrade elever i gymnasieskolan (Rg-bidrag). Anslaget får även användas för utgifter för bidrag till kursdeltagare i teckenspråksutbildning för föräldrar till barn som för kommunikation är beroende av teckenspråk (TUFF). Anslaget får användas för utgifter för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift för bidrag till kursdeltagare i TUFF-utbildning. Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till anordnare av TUFF-utbildning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.16 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**63 150**	**63 150**	**63 150**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**63 150**	**63 150**	**63 150**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 63 150 000 kronor anvisas under anslaget 1:5 *Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 63 150 000 kronor respektive 63 150 000 kronor.

2.9.6 1:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål

Tabell 2.17 Anslagsutveckling 1:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål

Tusental kronor

2025	Utfall	24 475	Anslagssparande	2 525
2026	Anslag	27 000[1]	Utgiftsprognos	27 000
2027	**Förslag**	**27 000**		
2028	Beräknat	27 000		
2029	Beräknat	27 000		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för produktion och distribution av kurslitteratur för högskolestuderande personer som har en funktionsnedsättning i form av läsnedsättning och för utvecklingsprojekt i syfte att effektivisera verksamheten.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.18 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**27 000**	**27 000**	**27 000**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Makroekonomisk utveckling			
Volymer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**27 000**	**27 000**	**27 000**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 27 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:6 *Bidrag till vissa studiesociala ändamål* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 27 000 000 kronor respektive 27 000 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 för anslaget 1:6 *Bidrag till vissa studiesociala ändamål* beställa produktion av studielitteratur som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 4 000 000 kronor 2028.

Skälen för regeringens förslag

Myndigheten för tillgängliga medier ansvarar för produktion av studielitteratur för högskolestuderande personer som har en funktionsnedsättning i form av läsnedsättning. Produktionen sker i form av beställningar under 2027 som innebär utgifter följande budgetår. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2027 för anslaget 1:6 *Bidrag till vissa studiesociala ändamål* beställa produktion av studielitteratur som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 4 000 000 kronor 2028.

Tabell 2.19 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål

Tusental kronor

	Utfall 2025	Prognos 2026	Förslag 2027	Beräknat 2028
Ekonomiska åtaganden vid årets början	1 918	1 402	4 000	
Nya ekonomiska åtaganden	1 402	4 000	4 000	
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden	-1 918	-1 402	-4 000	-4 000
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	1 402	4 000	4 000	
Beslutat/föreslaget bemyndigande	**4 000**	**4 000**	**4 000**	

2.9.7 1:7 Centrala studiestödsnämnden

Tabell 2.20 Anslagsutveckling 1:7 Centrala studiestödsnämnden

Tusental kronor

2025	Utfall	1 186 278	Anslagssparande	25 886
2026	Anslag	1 163 526[1]	Utgiftsprognos	1 175 286
2027	**Förslag**	**1 183 742**		
2028	Beräknat	1 193 690[2]		
2029	Beräknat	1 217 919[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 1 179 297 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 1 185 526 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Centrala studiestödsnämndens förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.21 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:7 Centrala studiestödsnämnden

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**1 163 526**	**1 163 526**	**1 163 526**
Pris- och löneomräkning[2]	17 716	32 133	49 992
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	2 500	-1 969	4 401
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**1 183 742**	**1 193 690**	**1 217 919**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär för nedan nämnda satsningar att tidigare beräknade anslagsförändringar kvarstår.

– För att administrera återbetalning av studielån enligt förordningen (2026:1396) om avskrivning av studielån för grundutbildning till polisman minskas anslaget med 500 000 kronor 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget öka med 2 000 000 kronor respektive 8 400 000 kronor.
– Riksdagen har beslutat om ett nytt system för beräkning av bostadsbidrag, som ska grunda sig på den försäkrades genomsnittliga månadsinkomster från individuppgifter i arbetsgivardeklarationen (prop. 2025/26:170, bet. 2025/26:SfU24, rskr. 2025/26:260). För att anpassa myndighetens informationssystem i syfte att skapa effektiva och långsiktigt hållbara informationsutbyten mellan olika myndigheter ökas anslaget med 6 200 000 kronor 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget minska med 800 000 kronor.
– Med anledning av inrättandet av Utbetalningsmyndigheten minskas anslaget med 3 200 000 kronor 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget minska med motsvarande belopp.

– Riksdagen har beslutat att transaktionskontosystemet inte ska införas (prop. 2025/26:277, bet. 2026/27:FiU7, rskr. 2026/27:10). Mot denna bakgrund kommer 9 000 000 kronor för bankavgifter att kvarstå på anslaget fr.o.m. 2027. Anslaget 1:15 *Utbetalningsmyndigheten* inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning minskas med motsvarande belopp.

Regeringen föreslår att 1 183 742 000 kronor anvisas under anslaget 1:7 *Centrala studiestödsnämnden* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 1 193 690 000 kronor respektive 1 217 919 000 kronor.

2.9.8 1:8 Överklagandenämnden för studiestöd

Tabell 2.22 Anslagsutveckling 1:8 Överklagandenämnden för studiestöd

Tusental kronor

2025	Utfall	20 026	Anslagssparande	-385
2026	Anslag	19 496[1]	Utgiftsprognos	19 519
2027	**Förslag**	**20 060**		
2028	Beräknat	20 332[2]		
2029	Beräknat	20 618[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 20 060 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 20 060 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Överklagandenämnden för studiestöds förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.23 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:8 Överklagandenämnden för studiestöd

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**19 496**	**19 496**	**19 496**
Pris- och löneomräkning[2]	564	836	1 122
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**20 060**	**20 332**	**20 618**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

Regeringen föreslår att 20 060 000 kronor anvisas under anslaget 1:8 *Överklagandenämnden för studiestöd* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 20 332 000 kronor respektive 20 618 000 kronor.

2.9.9 Lån i Riksgäldskontoret

Den samlade utestående skulden för studielån tagna mellan 1989 och 2025 i Riksgäldskontoret var ca 304 000 000 000 kronor vid utgången av 2025. Under 2026 bedöms nettoupplåningen bli 13 134 000 000 kronor. Beslut om återkravskapital, avskrivningar

och konvertering av äldre lån till lån upptagna i Riksgäldskontoret bedöms uppgå till 445 000 000 kronor, 696 000 000 kronor respektive 100 000 kronor.

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 ta upp lån i Riksgäldskontoret för studielån som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 338 000 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag

Den totala skulden för studielån i Riksgäldskontoret beräknas uppgå till ca 320 573 000 000 kronor vid utgången av 2026. Nettoupplåningen för 2027 beräknas till omkring 12 898 000 000 kronor, beslut om återkravskapital till 470 000 000 kronor, avskrivningar till 708 000 000 kronor och konvertering av äldre lån till lån upptagna i Riksgäldskontoret till ca 100 000 kronor. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2027 ta upp lån i Riksgäldskontoret för studielån som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 338 000 000 000 kronor.

Tabell 2.24 Ramar för statlig utlåning

Tusental kronor

Utgifts-område	Ändamål	Beslutade utlåningsramar 2025[1]	Lånefordran 2025-12-31	Beslutade utlåningsramar 2026[1]	Begärda utlåningsramar 2027
15	Studielån	309 500 000	304 000 243	325 500 000	338 000 000
	Summa	**309 500 000**	**304 000 243**	**325 500 000**	**338 000 000**

[1] Ramar för 2025 och 2026 redovisas exklusive beslutade och föreslagna ändringar som lämnats i propositioner om ändringar i statens budget.